

Kasabuła, Tadeusz

X lat Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej

Rocznik Teologii Katolickiej 8, 10-29

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ks. Tadeusz Kasabuła
Uniwersytet w Białymstoku

X LAT MIĘDZYWYDZIAŁOWEJ KATEDRY TEOLOGII KATOLICKIEJ*

TEN YEARS OF THE INTERFACULTY CHAIR OF CATHOLIC THEOLOGY IN UNIVERSITY OF BIAŁYSTOK

The Interfaculty Chair of Catholic Theology was initiated by the Białystok Metropolitan Curia represented by Bishop Prof. Edward Ozorowski, the then auxiliary bishop of Białystok Archdiocese and the authorities of University of Białystok represented by the former chancellor, Prof. Adam Jamróz. The new university unit came into being as a result of a resolution passed by the University Senate in 14th October 1998 and an agreement signed by University of Białystok and Roman Catholic Białystok Archdiocese in 8th October 2009.

The Chair employs five researchers and a secretary. They are: Archbishop Prof. Edward Ozorowski and Rev. Prof. Józef Zabielski, one person with a post-doctoral degree (Rev. Prof. Adam Skreczko), two assistant professors (Rev. Dr Tadeusz Kasabuła and Rev. Dr Andrzej Proniewski). The secretary is Anna Dziegielewska, Master of Theology.

The Chair researchers give lectures, seminars and classes in theology, philosophy and arts within particular University faculties, especially in dogmatic, moral and biblical theology, theology of marriage and family, pedagogics, ethics, history of theology and history of the Church.

To popularize research results and make the Białystok academic community aware of ethical, social and religious problems, the Chair organizes conferences, lectures and panel discussions. In the years 1999-2009 forty six conferences and other scientific conventions were held. Since the year 2002 seven volumes of a yearbook ("Rocznik Teologii Katolickiej") have been published. Articles are also published in a separate periodical "Rozprawy Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku" (five volumes have appeared).

* Opracowano na podstawie materiałów przechowywanych w archiwum podręcznym Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku.

The Chair researchers also publish their articles in scientific journals in Poland and abroad. The total number of publications including books, articles, reviews, reports and others is 800.

Within ten years the Chair initiated three series of postgraduate courses: two in religious instruction and one in management and Church administration.

Because of its character, the Chair realizes its mission in all the University faculties. Its scholars make efforts to extend the choice of classes and look for interdisciplinary dialogue, introducing theological element in the University scientific work.

1. Geneza

Powołanie do życia Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej było owocem zabiegów czynionych przez Kurię Metropolitalną Białostocką reprezentowaną przez ks. bp. prof. dr. hab. Edwarda Ozorowskiego, ówczesnego biskupa pomocniczego Archidiecezji Białostockiej i władz Uniwersytetu w Białymstoku w osobie rektora tej uczelni prof. dr. hab. Adama Jamroza. Nowa, międzywydziałowa jednostka naukowo-dydaktyczna – MKTK powstała na mocy Uchwały Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z 14 października 1998 roku oraz umowy zawartej między Uniwersytetem w Białymstoku a rzymskokatolicką Archidiecezją Białostocką 8 października 1999 roku.

Wydarzenie to było urzeczywistnieniem starań Archidiecezji Białostockiej o nowe możliwości realizacji badań i studiów filozoficzno-teologicznych oraz wynikiem dążeń władz Uniwersytetu w Białymstoku wyrażonych w Uchwale Senatu UwB, który opowiadając się za utworzeniem Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej stwierdził, że podejmuje tę decyzję „kierując się zasadą wolności badań, otwartości poznawczej Uniwersytetu, tradycji uniwersyteckich i społecznych funkcji uniwersytetu”.

Inauguracja działalności Katedry w formie uroczystej odbyła się 8 października 1999 roku w auli Wydziału Ekonomicznego UwB z udziałem władz kościelnych Archidiecezji Białostockiej z Metropolitą Białostockim ks. abp. Stanisławem Szymeckim, Senatu UwB, reprezentowanego przez rektora prof. dr. hab. Adama Jamroza, przedstawicieli duchowieństwa prawosławnego z Metropolitą Warszawą i całej Polski abp. Sawą oraz władz miejskich z prezydentem Białegostoku Ryszardem Turem i władz wojewódzkich z wojewodą podlaskim Krystyną Łukaszk. Wykład inauguracyjny na temat: „Teologia jako nauka” wygłosił ks. bp prof. dr. hab. Edward Ozorowski, współtwórca i kierownik Katedry.

Formalnie Katedra rozpoczęła swą działalność wraz z początkiem roku akademickiego 1999/2000, czyli dokładnie w 80. rocznicę wskrzeszenia Uniwersytetu Wileńskiego pod nazwą Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

Tak więc naturalnym stanem rzeczy MKTK odwołuje się do tradycji Wydziału Teologicznego dawnej uczelni wileńskiej, tym bardziej, że z historycznego punktu widzenia początki szkolnictwa wyższego w Białymstoku ściśle związane są z USB. Zlikwidowana przez władze carskie w 1832 roku, Wszechnica Wileńska odrodziła się wraz ze wskrzeszeniem państwa polskiego i ustabilizowaniem granicy polsko-litewskiej, na mocy dekretu Naczelnika Państwa Polskiego Józefa Piłsudskiego z 28 września 1919 roku. „Sławna uczelnię wileńską – głosił dekret – przez jezuitów w roku 1570 założoną, przez Stefana Batorego w roku 1578 do godności uniwersytetu podniesioną, przez Komisję Edukacji Narodowej zreformowaną, staraniem Adama Czartoryskiego odnowioną, a brutalną przemocą despoty rosyjskiego bezprawnie w swych czynnościach zawieszoną, powołuję po kilkudziesięcioletniej przerwie do wznowienia wiekopomnej działalności”. Gdy po wybuchu drugiej wojny światowej władze litewskie 15 grudnia 1939 roku uniwersytet zamknęły, wydział teologiczny kontynuował swą działalność potajemnie w Seminarium Duchownym. Została ona przerwana 3 marca 1942 roku, po tym, jak władze niemieckie aresztowały i uwięziły profesorów i uczniów. Jesienią 1944 roku, po przejściu frontu, Wydział Teologiczny w ramach Seminarium Duchownego wznowił działalność, ale nie na długo, gdyż tylko do 20 lutego 1945 roku, po usunięciu Seminarium z Wilna, przeniósł się on do Białegostoku i od 8 maja 1945 r. funkcjonował tu nadal pod szyldem Seminarium Duchownego. Był więc Wydział Teologiczny USB pierwszą jednostką uniwersytecką zaistniałą i funkcjonującą w Białymstoku. Wydział istniał w Białymstoku do 1949 roku, gdy władze powojennej Polski ostatecznie położyły mu kres. Odtąd działało tu tylko Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne. Inauguracja zatem Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej w 1999 roku odbyła się w 80 lat od wskrzeszenia Uniwersytetu Wileńskiego z Wydziałem Teologicznym i zbiegła się z 50. rocznicą likwidacji tegoż Wydziału.

2. Siedziba

Siedzibą Katedry jest zabytkowy budynek przy ul. Warszawskiej 50. Autor projektu budowli nie jest znany. Gmach został zbudowany w końcu XIX wieku. Pierwszym jego właścicielem i inwestorem budowy był prawdopodobnie Berk Polak – właściciel pobliskiego zespołu fabrycznego. Wysunięta ryzalitowo północna część w elewacji podwórzowej została dobudowana jeszcze w XIX stuleciu. Całemu budynkowi nadano w tym czasie zewnętrzny maskujący rozbudowę sztafaż architektoniczny. W latach 20. XX wieku kamienica należała do Salomona i Beli Długaczów, Nechamy Wojnikowej oraz Hersza i Racheli Łukaczewskich. Budynek został usytuowany kalenicowo w historycznej linii zabudowy południowo-zachodniej pierzei ul. Warszawskiej. Od strony południowej sąsiaduje z nim drewniany budynek nr 50a, zaś od północy będący

własnością Kurii Metropolitalnej Białostockiej plac, obecnie teren budowy gmachu archiwum i muzeum archidiecezjalnego.

W okresie międzywojennym w kamienicy ulokowano Wojewódzką Komendę Policji Państwowej. W okresie drugiej wojny światowej w czasie okupacji niemieckiej mieściła się tu siedziba Geheimstaatspolizei (Gestapo). Po wyzwoleniu budynek jako mienie opuszczone został przejęty przez Okręgowy Urząd Likwidacyjny i przekazany skarbowi państwa. Mieściły się tu początkowo kolejno Komenda Miejska Milicji Obywatelskiej, Wojewódzki Zarząd Samopomocy Chłopskiej, a od drugiej połowy lat 50. – mieszkania prywatne. Od początku lat 90. budynek był stopniowo opróżniany z użytkowników i w 1995 roku został przekazany przez władze samorządowe Białegostoku Archidiecezji Białostockiej. Od roku 1999 jest m.in. siedzibą Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku.

3. Pracownicy

Międzywydziałowa Katedra Teologii Katolickiej dysponuje sześcioma etatami, zatrudnia pięć osób prowadzących działalność naukowo-badawczą i jedną w pionie administracyjnym. W momencie powstania Katedry jej skład stanowili: bp prof. dr hab. Edward Ozorowski – kierownik MKTK, ks. dr hab. Józef Zabielski, ks. dr Adam Skreczko, ks. dr Wojciech Michniewicz i ks. dr Tadeusz Kasabuła. Sekretariat Katedry powierzono siostrze mgr Annie Tyrze (OSU). W roku 2004 ks. Michniewicz zrezygnował z pracy w MKTK. Jego etat w roku akademickim 2004/2005 przejął ks. dr Andrzej Proniewski. Dnia 1 czerwca 2009 roku na emeryturę przeszła s. Anna Tyra. Zastąpiła ją mgr Anna Dziegielewska. Aktualnie Katedra zatrudnia dwie osoby na stanowisku profesora zwyczajnego, jedną na stanowisku profesora nadzwyczajnego, dwóch adiunktów i jedną osobę w pionie administracyjnym. Na stanowisku profesora zwyczajnego pracują: ks. abp prof. dr hab. Edward Ozorowski i ks. prof. dr hab. Józef Zabielski. Ksiądz dr hab. Adam Skreczko, profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie jest zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Adiunktami są: ks. dr Tadeusz Kasabuła i ks. dr Andrzej Proniewski. Sekretariat prowadzi mgr Anna Dziegielewska.

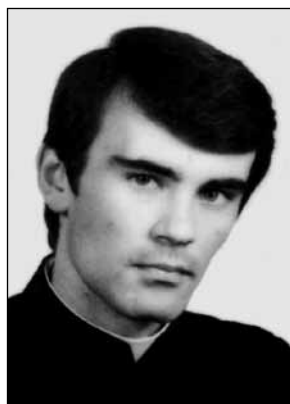
Ksiądz abp Edward Ozorowski – prof. zw. dr hab. nauk teologicznych w zakresie dogmatyki i historii teologii. Od 1970 roku jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Akademii Teologii Katolickiej (obecnie Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego) w Warszawie. W 1979 roku został biskupem pomocniczym Archidiecezji w Białymstoku i rektorem Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku; na tym stanowisku pozostawał do 1992 roku. W tym czasie doprowadził do regularnych spotkań wykładowców seminariów duchownych w Białymstoku, Drohiczynie, Łomży, Siedlcach i Elku oraz do powstania rocznika nauko-

wego „Studia Teologiczne” (redaktor 10 tomów). W roku 1992 przejął opiekę nad kształceniem teologicznym świeckich i duchownych w Archidiecezji Białostockiej. Od 1980 roku jest członkiem Komisji Episkopatu ds. Nauki i Ekumenizmu oraz współprzewodniczącym Komisji Mieszanej ds. Ekumenizmu (obowiązki te pełni do dzisiaj). W roku 1987 Rada Państwa nadała mu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk teologicznych. W 1992 roku podjął pracę w Instytucie Studiów nad Rodziną ATK (UKSW); od tego roku jest też przewodniczącym Rady Naukowej ds. Kolegium Teologicznego i Studium Teologii w Białymstoku. Od 1995 roku – profesor zwyczajny ATK (UKSW); od 1999 roku – kierownik Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku. Jest współautorem *Słownika Polskich Teologów Katolickich*, (t. 1-4), prowadzi prace nad wydaniem podręcznika historii teologii, koordynator Zakładu Teologii Systematycznej Małżeństwa i Rodziny w Instytucie Studiów nad Rodziną UKSW, kierownik Katedry Teologii Dogmatycznej Małżeństwa i Rodziny UKSW, redaktor *Słownika Małżeństwa i Rodziny*, autor 20 książek i ponad 1000 artykułów naukowych i popularnonaukowych. Wypromował czterech doktorów, był recenzentem 16 doktoratów, 4 habilitacji i 8 profesur oraz promotorem doktoratu *honoris causa* abp. Ignacego Tokarczuka (1991). Brał udział w licznych zagranicznych sympozjach naukowych m.in.: Rzym – 1989, Rimini – 1991, Edmonton – 1992, Jerozolima – 1994, La Thuil – 1994. Działa w Komisji Episkopatu Polski ds. Nauki Wiary, Komisji Episkopatu Polski ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Należy do American Biographical Institute (North Carolina), The International Biographical Center (Cambridge), Zespołu ds. Sanktuariów Polskich, Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim. Wyróżniony nagrodą Ministra Edukacji Narodowej za książkę *Eucharystia* (1991), Złotym Medalem „Research Fellow” przez American Biographical Institute (1994) oraz nagrodą naukową im. W. Pietrzaka za refleksję teologiczną nad człowiekiem i jego miejscem w historii zbawienia oraz za wkład w dialog

ekumeniczny. W roku 2007, dnia 1 października, został uhonorowany tytułem doktora *honoris causa* UwB.

Dnia 21 października 2006 roku papież Benedykta XVI mianował go na urząd Arcybiskupa Metropolity Białostockiego; ingres do katedry białostockiej odbył 16 listopada 2006 roku.

Szczegółowym obszarem badawczym Księdza Arcybiskupa są antropologia chrześcijańska, eklezjologia, sakramentologia, historia teologii, teologia biblijna.

Ksiądz Tadeusz Kasabuła – dr nauk teologicznych w zakresie historii Kościoła. Absolwent Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku (AWSO); 1989 – magisterium na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; od 1990 roku – studia specjalistyczne na Wydziale Teologicznym KUL – Instytut Historii Kościoła; 1992 rok – licencjat nauk teologicznych w zakresie historii Kościoła; 1996 rok – doktorat z tejże dziedziny na podstawie dysertacji *Ignacy Jakub Massalski jako biskup wileński* przygotowanej na seminarium naukowym z historii Kościoła czasów nowożytnych pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Bolesława Kumora.

W latach 1996-1999 był prefektem alumnów w AWSO w Białymstoku; od 1996 roku jest wykładowcą historii Kościoła w AWSO w Białymstoku (wykłady, ćwiczenia, seminarium magisterskie, proseminarium), wykładowcą historii Kościoła na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie – Studium Teologii w Białymstoku i w Wilnie (wykłady i seminarium naukowe). W roku akademickim 1999/2000 prowadził wykłady zleczone na Wydziale Historyczno-Socjologicznym UwB; 2003/2004 – wykłady zleczone z historii Kościoła w Polsce na UKSW w Warszawie; 2006/2007 – wykłady z historii Kościoła (starożytność, średniowiecze) na UKSW – punkt konsultacyjny w Suwałkach. Od 1999 roku jest adiunktem Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej UwB; w tymże samym roku został zastępcą dyrektora Archiwum Archidiecezjalnego w Białymstoku; w latach 1999-2000 był sekretarzem I. Synodu Archidiecezji Białostockiej; od 2001 roku jest sekretarzem redakcji „Rocznika Teologii Katolickiej” – pisma Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej UwB; od 2006 roku – członek komitetu redakcyjnego i współtwórca „Białostockich Studiów Historyczno-Kościelnych”, od 2007 roku – współtwórca i członek rady naukowej serii wydawniczej „Studia Seminarii Białostocensis”; od 1999 roku – członek Polskiego Towarzystwa Historycznego (PTH), od 2004 roku – członek Zarządu Podlaskiego Oddziału (ZPO) PTH, od 2006 roku – wiceprezes ZPO PTH, od

2006 roku – członek Sądu Koleżeńskiego przy Zarządzie Głównym PTH; w 2006 roku został członkiem Metropolitalnej Komisji Historycznej. Promotor ok. 50 prac magisterskich, dyplomowych i licencjackich. Jest autorem publikacji z zakresu historii Kościoła, zwłaszcza z dziejów Kościoła katolickiego w Wielkim Księstwie Litewskim i historii diecezji i archidiecezji wileńskiej m.in. monografii *Ignacy Massalski biskup wileński*, Lublin 1998; redaktor i współredaktor kilku dzieł zbiorowych w formie druków samoistnych. Ma w dorobku ok. 130 artykułów naukowych i popularnonaukowych, recenzji, sprawozdań, haseł słownikowych i encyklopedycznych.

Badania koncentruje wokół dziejów Kościoła, w szczególności historii Kościoła katolickiego w Wielkim Księstwie Litewskim.

Ksiądz Wojciech Michniewicz – dr teologii biblijnej, licencjat nauk biblijnych, magister teologii dogmatycznej, absolwent Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku (1986); 1986 – magisterium na Wydziale Teologicznym KUL; w latach 1988-1993 studia specjalistyczne na Wydziale Teologicznym (sekcja biblijna) KUL (1990 – licencjat teologii biblijnej (*Licentiatus in Theologia Biblica*), 1994 – doktorat nauk teologicznych w zakresie bibliistyki na podstawie pracy pisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Józefa Homerskiego pt. *Idea zjednoczenia narodu w nauce prorockiej*. W latach 1995-1999 studia biblijne w Papieskim Instytucie Biblijnym (*Pontificio*

Istituto Biblico) w Rzymie (1999 – licencjat nauk biblijnych (*Licentiatus in re biblica*) na podstawie pracy pisanej pod kierunkiem o. prof. Klemensa Stocka pt. *Matthew's Fulfillment Theology according to the pericope 26, 47-56*). W roku akademickim 1996/1997, korzystając z programu naukowego dla studentów P.I.B., odbył studia na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie (*Hebrew University in Jerusalem*), na filii Papieskiego Instytutu Biblijnego w Jerozolimie (*Pontifical Biblical Institute in Jerusalem*), ukończył lektorat języka hebrajskiego wspólnego (Instytut *Ulpan* przy Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie). Od Komisji do Spraw Pielgrzymek Chrześcijańskich w Izraelu (*Commission des Pèlerinages Chrétiens*) uzyskał uprawnienia do prowadzenia pielgrzymek po Ziemi Świętej jako oficjalny przewodnik.

W latach 1992-1993 prowadził wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Marianów w Lublinie; 1994-1995 i od 1999 roku – wykłady w Archidiecezjalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Białymstoku (od 2003 roku całość wykładów ze *Starego i Nowego Testamentu*, seminarium naukowe), na Papieskim Wydziale Teologicznym – Studium Teologii w Białymstoku i w Wil-

nie (Litwa); 1994-1995 wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym w Elku i w Wyższym Seminarium Duchownym w Grodnie (Białoruś); 1999-2004 – adiunkt Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku; w latach 2000-2001 oraz 2003-2004 wykłady z proforystyki pastoralnej w Podyplomowym Studium Katechetyczno-Pedagogicznym w Białymstoku. Od 1994 roku diecezjalny cenzor publikacji o treści biblijnej. Głosił konferencje, prelekcje i wykłady biblijne dla różnych środowisk naukowych, zawodowych i stowarzyszeń miasta i regionu, przewodniczył Konkursom Wiedzy Biblijnej oraz zasiadał w jury Olimpiad Teologii Katolickiej; promotor kilkunastu prac magisterskich, autor kilkudziesięciu artykułów biblijnych i recenzji; od 2004 roku członek zwyczajny Stowarzyszenia Biblistów Polskich.

Przedmiotem badań jest egzegeza i teologia ksiąg *Starego i Nowego Testamentu*.

Ksiądz Andrzej Proniewski – dr nauk teologicznych w zakresie teologii dogmatycznej (2000 rok – Uniwersytet Gregoriański w Rzymie), szkolenie pedagogiczno-formacyjne (1995 rok – Papieski Uniwersytet Laterański w Rzymie), licencjat z teologii (1995 rok – Uniwersytet Gregoriański w Rzymie), magister teologii (1992 rok – KUL). Absolwent AWSD w Białymstoku (1986-1992).

W roku 1999 (1-23 września) był asystentem Sekretariatu Generalnego II Specjalnego Zgromadzenia Synodu Biskupów Europy. Od 2000 roku jest: wykładowcą teologii dogmatycznej w AWSD w Białymstoku (wykłady, ćwiczenia, seminarium magisterskie); wykładowcą w Podyplomowym Studium Życia Rodzinnego w Białymstoku; wykładowcą w Studium Teologii w Białymstoku – filia Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie (wykłady, seminarium magisterskie); wykładowcą w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku; w latach 2000-2001 był wykładowcą w Nauczycielskim Kolegium Rewalidacji, Resocjalizacji i Wychowania Fizycznego w Białymstoku oraz prefektem alumnów AWSD w Białymstoku. Od 2001 roku pełni funkcje prefekta studiów i prorektora AWSD w Białymstoku. Od 2003 roku prowadzi seminarium naukowe z teologii dogmatycznej w AWSD w Białymstoku przy Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W latach 2003-2005 i 2008-2009 był współorganizatorem I – III oraz VI-VII Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki. W 2004 roku został mianowany adiunktem w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku; w latach 2004-2006 wykładowca w Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Białymstoku; od 2005 roku adiunkt Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej

UwB. Od roku 2005 jest członkiem zespołu redakcyjnego „Rocznika Teologii Katolickiej”, a od 2007 roku członkiem Rady naukowej serii wydawniczej „Studia Seminarii Białostocensis”. W 2005 roku został członkiem Komitetu Naukowego Międzynarodowych Konferencji Naukowo-Szkoleniowych „Życiodajna śmierć”, a w od 2006 roku członkiem Towarzystwa Naukowego Teologów Dogmatyków w Polsce. Od 2007 roku pełni funkcję cenzora publikacji o treści dogmatycznej w Archidiecezji Białostockiej. Od 2008 roku prowadzi seminarium naukowe na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB. W roku 2007 został powołany na członka Biura ds. Funduszy Europejskich w Archidiecezji Białostockiej; w tymże samym roku został również prezesem fundacji *Spe salvi*. W latach 2007/2008 i 2009/2010 kierownik Podyplomowych Studiów Doskonalenia Katechetycznego. W roku 2007 otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu w Białymstoku za pracę naukową i działalność organizacyjną. W dorobku pisarskim ma ok. 50 publikacji, w tym kilka książek oraz artykułów zamieszczonych w pismach krajowych i zagranicznych, recenzji, sprawozdań i omówień. Jest promotorem 30 prac magisterskich. Od roku 2009 realizuje projekt badawczy przy Wydziale Teologicznym w Lugano (Szwajcaria).

Porusza się w obszarze badawczym dotyczącym zagadnień z hermeneutyki teologicznej, protologii świata, antropologii, chrystologii, eklezjologii oraz technik pracy naukowej i metod komunikacji.

Ksiądz Adam Skreczko – dr hab. nauk teologicznych w zakresie teologii małżeństwa i rodziny. Absolwent AWSD w Białymstoku; studia specjalistyczne z pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych KUL oraz z teologii małżeństwa i rodziny na Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie; od 1993 roku wykładowca w AWSD w Białymstoku (od 2007 roku – rektor tej uczelni), na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie – Studium Teologii w Białymstoku i w Wilnie (wykłady z teologii małżeństwa i rodziny); od 1993 roku wykładowca w Instytucie Studiów nad Rodziną (ISnR) w Łomiankach (UKSW); 1994-1996 wykłady w Diecezjalnym Kolegium Teologicznym

w Ełku (filia ATK-UKSW); 1998/1999 wykłady zlecone z teologii małżeństwa i rodziny w Wyższym Seminarium Duchownym w Sankt Petersburgu (Rosja); od 1999 roku pracownik naukowo-dydaktyczny Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej UwB. Inne funkcje to: 1992-2001 dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Kurii Metropolitalnej Białostockiej; 1998-2001 referent ds. wydawnictw w Archidiecezji Białostockiej; współzałożyciel i redaktor naczelny miesięcznika Archidiecezji Białostockiej „Czas Miłosierdzia” (1993-2001); od

2001 roku – redaktor naczelny „Rocznika Teologii Katolickiej”; od 2008 roku redaktor naczelny pisma naukowego „Studia Teologiczne” (Białystok–Drohiczyn–Łomża); od 2000 roku – członek Stowarzyszenia Ekspertów Oświaty MEN. Promotor jednego doktoratu oraz 270 prac dyplomowych, magisterskich i licencjackich. Autor licznych publikacji z zakresu pedagogiki i teologii małżeństwa i rodziny.

W 2003 roku odbył kolokwium habilitacyjne po przedstawieniu rozprawy habilitacyjnej pt. *Troska Kościoła katolickiego w Polsce o małżeństwo i rodzinę w okresie Wielkiej Nowenny (1957-1966). Studium teologiczno-pastoralne*; 2003/2004 zatrudniony na pełnym etacie w ISnR (UKSW); 2004 roku mianowany kierownikiem Katedry Teologii Pastoralnej Małżeństwa i Rodziny w ISnR (UKSW); 2004 roku profesor nadzwyczajny UKSW; 2005 – profesor UwB. W latach 2000 i 2001 otrzymał nagrody Rektora UwB za pracę naukową; 2006 – nagroda za pracę naukową i działalność organizacyjną oraz Srebrny Krzyż Zasługi za „wzorowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej”.

Prowadzi badania głównie w dziedzinach: teologii małżeństwa i rodziny, społecznych funkcji małżeństwa i rodziny, patologii małżeństwa i rodziny.

Ksiądz Józef Zabielski – prof. dr hab. nauk teologicznych w zakresie teologii moralnej, prof. UwB i UKSW. Absolwent AWSD w Białymstoku. Na Wydziale Teologicznym KUL ukończył studia specjalistyczne z teologii moralnej oraz Podyplomowe Studium Poradnictwa Psychologicznego i Psychoterapii dla Duchowieństwa. W roku akademickim 1993/1994 odbył studia i badania naukowe w Paryżu – Institute Catholique de Paris i Sorbona; 1985-1997 odwiedził ośrodki naukowe w Niemczech (Köln, Bonn, Paderborn, München). Od 1988 roku – wykładowca etyki i teologii moralnej w AWSD w Białymstoku; od 1989 roku – pracownik naukowo-dydaktyczny na Wydziale

Teologicznym ATK w Warszawie (obecnie UKSW), od 2002 roku – także na Wydziale Prawa Kanonicznego tejże uczelni; obecnie – kierownik Katedry Teologii Moralnej Życia Społecznego UKSW w Warszawie. W latach 1990-1998 wykładowca etyki i teologii moralnej w Filii ATK w Suwałkach; od 1995 roku wykładowca w Kolegium i Studium Teologicznym w Łomży oraz na PWT w Warszawie – Studium Teologii w Białymstoku; od 1999 roku współpracuje ze Studium Teologii w Wilnie (PWT w Warszawie); 1992/1993 wykładowca etyki w Politechnice Białostockiej; 1995/1996 wykłady z teologii moralnej w Diecezjalnym Kolegium Teologicznym w Ełku. W latach 1989-1991 był prefektem studiów w AWSD w Białymstoku; 1989-1999 prefektem studiów w Instytucie

Teologiczno-Pastoralnym w Białymstoku; od roku akademickiego 1999/2000 pracownik naukowo-dydaktyczny Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej UwB. W 1999 roku odbył przewód habilitacyjny; 2001 profesor UKSW i UwB. W roku 2007 otrzymał tytuł profesora nauk teologicznych. W latach 2000-2002 kierownik Podyplomowego Studium Katechetyczno-Pedagogicznego UwB; 2000-2004 rektor AWSD w Białymstoku; 1994-1998 – redaktor naczelny kwartalnika „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej”; od 1995 roku – redaktor Biuletynu Teologicznomoralnego w „Collectanea Theologica”; 1993-1998 współpracował z Tygodnikiem Polskiej Emigracji w Paryżu „Głos Katolicki” („Voix Catholique”; 2000-2002 redaktor „Biuletynu Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej UwB”. Ma w dorobku pisarskim 10 książek i ok. 300 artykułów i innych publikacji. Promotor ponad 250 prac magisterskich, dwóch prac doktorskich; recenzent 19 przewodów doktorskich.

W badaniach zajmuje się głównie teologią moralną życia społecznego, etyką chrześcijańską, zagadnieniami personalizmu chrześcijańskiego, bioetyką, moralnością kultury i życia społecznego.

S. Anna Tyra (OSU) – mgr teologii; w latach 1999-2009 pracownik administracyjny Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku.

Anna Dziegielewska – mgr filologii polskiej (Wydział Filologiczny UwB 2003 rok), mgr teologii (Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie 2008 roku). W latach 2005-2009 pracowała jako nauczyciel religii w kilku placówkach szkolnych: w Szkole Podstawowej nr 6 im. J. Iwaszkiewicza w Białymstoku (2005-2007), gdzie uzyskała stopień nauczyciela kontraktowego, w Szkole Podstawowej im. L. Prystroma w Tołczach (od stycznia do sierpnia 2008 roku) i w Zespole Szkół Metalowo-Drzewnych im. gen. W. Andersa w Białymstoku (od września 2008 roku do lutego 2009 roku).

W dorobku naukowym ma artykuły i recenzje zamieszczone w specjalistycznych pismach teologicznych i dziełach zbiorowych. W roku akademickim 2008/2009 rozpoczęła studia doktoranckie w zakresie teologii moralnej na Wydziale Teologicznym UKSW. Od 2009 roku jest pracownikiem administracyjnym Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej UwB.

4. Działalność

Międzywydziałowa Katedra Teologii Katolickiej powstała jako jednostka naukowo-badawcza Uniwersytetu w Białymstoku. Swą aktywność realizuje poprzez badania statutowe i własne jej pracowników.

Pracownicy Katedry Teologii Katolickiej podejmują zajęcia na poszczególnych wydziałach UwB w formie wykładów monograficznych: kursowych lub fakultatywnych, konwersatoriów i ćwiczeń. Stali pracownicy naukowci prowadzą seminaria naukowe. Katedra oferuje dydaktykę w dziedzinach teologicznych, filozoficznych i humanistycznych. W szczególności oferta dotyczy zajęć z teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii biblijnej, teologii małżeństwa i rodziny, pedagogiki, etyki, historii teologii, historii Kościoła.

Swą aktywność na polu dydaktycznym pracownicy MKTK realizują też na innych uczelniach, prowadzą własne prace badawcze, uczestniczą w mieszczących się w polu ich zainteresowań, sympozjach, zjazdach i konferencjach naukowych.

Kadra naukowa Katedry Teologii Katolickiej koordynuje swoje prace badawcze podczas comiesięcznych spotkań roboczych odbywanych w siedzibie MKTK, w czasie których prowadzone są dyskusje nad aktualnymi sprawami dotyczącymi działalności Katedry i perspektywami jej rozwoju, składane są relacje z pracy naukowej, zgłaszane się własne propozycje i inicjatywy, wytyczane są kierunki dalszej pracy.

Konferencje, sympozja, sesje naukowe

W celu popularyzacji wyników badań własnych, a jednocześnie kierując się pragnieniem uwrażliwienia białostockiego środowiska naukowego na problemy etyczno-społeczno-religijne regionu i współczesnego świata, Katedra organizuje sesje naukowe, konferencje, sympozja, wykłady otwarte i dyskusje panelowe. Inicjatywy te mają najczęściej charakter interdyscyplinarny, jako że MKTK, w myśl zasady otwartości badań i poszukiwania wspólnych ścieżek badawczych, podejmuje współpracę z innymi jednostkami naukowo-badawczymi regionu i kraju, reprezentującymi szerokie spektrum obszarów i dziedzin badawczych. W latach 1999-2009 Katedra zorganizowała lub była współorganizatorem 46 konferencji i innych zjazdów naukowych. Dorobek MKTK w tej dziedzinie na przestrzeni 10 lat działalności przedstawia się następująco:

Inicjatywy własne

- 1999, (27. 11), sesja naukowa: *Prawo – szansa czy zagrożenie?* Białystok (Aula Wydziału Ekonomicznego UwB).
- 2000, (08. 01), sesja naukowa: *Świętość Eucharystii*. Białystok (sala konferencyjna Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku).
- 2000, (06. 05), sesja naukowa: *Ks. Michał Sopoćko (w 25-lecie śmierci)*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2001, (17. 11), sesja naukowa: *Prymas Tysiąclecia – obrońca rodziny i nauczyciel narodu*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2002 (13. 06), sesja naukowa: *Poznaj Oblicze Jezusa Chrystusa*. Białystok (sala Kina „Ton”).
- 2002, (31. 05), sesja uroczysta: *Wielkie wydarzenia lat 1991-1992 w Kościele Białostockim*. Białystok (kościół pw. św. Wojciecha).
- 2003, (26. 04), sesja naukowa: *Dobro wspólne – rodzina*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2004, (10. 01), sesja naukowa: *Różne oblicza jednoczącej się Europy*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2004, (17. 04), sesja naukowa z okazji 25-lecia sakry biskupiej, 40-lecia święceń kapłańskich i 30-lecia pracy w AWSD w Białymstoku kierownika MKTK ks. bp. prof. dr. hab. Edwarda Ozorowskiego. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2005, (02. 04), sesja naukowa: *Mane nobiscum Domine* w ramach inauguracji I Kongresu Eucharystycznego Archidiecezji Białostockiej. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2006, (07. 01), sesja naukowa: *Parafia miejscem głoszenia Ewangelii nadziei*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2006, (22. 04), sesja naukowa: *Parafia miejscem świadczenia miłosierdzia*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2007, (13. 01), sesja naukowa: *Przypatrzcie się, bracia, powołaniu waszemu*. Białystok (sala kina „Ton”).
- 2007, (14. 04), sesja naukowa: *15-lecie Archidiecezji i Metropolii Białostockiej* – Białystok (sala kina „Ton”), wystawa planszowa: *15 lat Archidiecezji Białostockiej* – Białystok (gmach Centrum Pastoralno-Administracyjnego Kurii Metropolitalnej Białostockiej).
- 2008, (12. 01) sesja naukowa: *Bądźcie uczniami Moimi* – Białystok (sala kina „Ton”).
- 2008, (29. 03), sesja naukowa: *Liturgia życiem Kościoła* – Białystok (sala kina „Ton”).

- 2009, (10. 01), sesja naukowa: *Otoczmy troską życie* – Białystok (sala kina „Ton”).
- 2009, (1-2. 04), warsztaty teologiczno-moralne: *Życie małżeńskie a sakramentalne* – Białystok (Aula św. Kazimierza AWSO w Białymstoku).
- 2009, (25. 04), sesja naukowa: *Świadkowie wiary* – Białystok (sala kina „Ton”).
- 2009, (26. 09), konferencja naukowa: *Miłosierdzie Boże w życiu Kościoła* – Białystok (sala kina „Ton”).

Współorganizacja

- 2001, (18. 01), dyskusja panelowa na temat: *Czy jesteśmy zdolni do uwierzenia?* Białystok (Aula Główna UwB). Współorganizator: Zakład Bioetyki i Antropologii Filozoficznej UwB.
- 2001, (20-22. 03), cykl wykładów: *Postępy biologii i medycyny – nadzieje i niepokoje*. Białystok (Aula Główna UwB). Współorganizatorzy: Zakład Klinicznej Biologii Molekularnej Akademii Medycznej w Białymstoku, Zakład Bioetyki i Antropologii Filozoficznej UwB.
- 2001, (9-10. 05), konferencja naukowa: *Człowiek – etyka – ekonomia*. Wigry. Współorganizator: Katedra Polityki Ekonomicznej i Społecznej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.
- 2002/2003, cykl comiesięcznych wykładów otwartych pod hasłem: *Niech zapanuje duch miłosierdzia, bratniej solidarności, zgody i współpracy oraz autentycznej troski o dobro naszej Ojczyzny*. Białystok (sala konferencyjna w gmachu Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”). Współorganizatorzy: AWSO w Białymstoku, Akcja Katolicka Archidiecezji Białostockiej, Podlaski Oddział Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”.
- 2002, (25-26. 01), konferencja naukowa: *Duchowość chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu*, Białystok (sala konferencyjna Centrum Kultury Prawosławnej). Współorganizator: Katedra Teologii Prawosławnej UwB.
- 2002, (5-7-12, 03), wykłady otwarte: *Globalizacja – nadzieje i lęki*. Białystok (aula Wydziału Ekonomicznego UwB). Współorganizatorzy: Katedra Polityki Ekonomicznej i Rozwoju Gospodarczego UwB, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku, Zakład Bioetyki i Antropologii Filozoficznej UwB, Fundacji Promocji i Rozwoju Podlasia.
- 2002, (03. 12), konferencja naukowa: *Medyczne i etyczne aspekty transplantacji*. Białystok (Aula Magna Akademii Medycznej w Białymstoku). Współorganizatorzy: Klinika Nefrologii i Chorób Wewnętrznych AMB, Klinika Chirurgii Naczyń i Transplantacji AMB.
- 2003/2004, cykl comiesięcznych wykładów otwartych pod hasłem *Służyć człowiekowi w społeczeństwie*. Białystok (sala konferencyjna w gmachu Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”). Współorganizatorzy:

- Akcja Katolicka Archidiecezji Białostockiej, Podlaskie Stowarzyszenie Absolwentów KUL, Fundacja Edukacji i Twórczości, Podlaski Oddział Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”.
- 2003, (15. 01), konferencja naukowa: *Przymierze i Miłosierdzie w Tradycji żydowskiej i chrześcijańskiej*. Białystok (sala kina „Ton”). Współorganizator: Polska Rada Chrześcijan i Żydów.
 - 2003, (18-21. 05), międzynarodowa konferencja naukowa: *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich. Literatura. Kultura. Język*. Białystok (sala konferencyjna Centrum Kultury Prawosławnej, Aula Główna UwB). Współorganizatorzy: Katedra Teologii Prawosławnej UwB, Zakład Językoznawstwa Historycznego Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UwB, Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej UwB.
 - 2003, (16-19. 10), *Dni Nauki, Kultury i Sztuki ku uczczeniu 25. rocznicy pontyfikatu papieża Jana Pawła II*. Białystok (Aula Akademii Muzycznej). Współorganizatorzy: Wydział Architektury Politechniki Białostockiej, Akademia Muzyczna im. Fryderyka Chopina w Warszawie (filia w Białymstoku), Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku (Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie).
 - 2004/2005, cykl comiesięcznych wykładów otwartych pod hasłem: *Rodzina drogą Kościoła*, Białystok (sala konferencyjna w gmachu Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”). Współorganizatorzy: AWSO w Białymstoku, Akcja Katolicka Archidiecezji Białostockiej, Podlaskie Stowarzyszenie Absolwentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Fundacja Edukacji i Twórczości, Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Civitas Christiana”.
 - 2004, (16-18. 05), konferencja naukowa: *Rodzina – etyka – ekonomia*. Wigry. Współorganizator: Katedra Polityki Ekonomicznej i Społecznej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.
 - 2004, (20. 11), *VI. Podlaskie Spotkania z Medycyną Paliatywną pod hasłem „Res sacra miser”*. Białystok (Sala Koncertowa Filharmonii Białostockiej). Współorganizatorzy: Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum”, Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia AMB.
 - 2005, (08. 01), konferencja naukowa: *Personalizm – nadzieją Europy*. Białystok (obrazy: sala kina „Ton”, warsztaty: gmach AWSO w Białymstoku). Współorganizator: Katedra Personalizmu Chrześcijańskiego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.
 - 2005, (11-13. 04), konferencja naukowa *Człowiek – stworzenie czy twór ewolucji*. Białystok (Aula Magna AMB). Współorganizatorzy: Katedra Biologii Molekularnej AMB, Zakład Bioetyki i Antropologii Filozoficznej UwB.

- 2005, (14-15. 06), międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 50. rocznicy śmierci abp. Romualda Jałbrzykowskiego *Między Wilnem a Białymstokiem*. Białystok (sala konferencyjna AWSD). Współorganizatorzy: Instytut Pamięci Narodowej (Oddział w Białymstoku), AWSD w Białymstoku, Archiwum Archidiecezjalne w Białymstoku.
- 2005, (09. 12), konferencja naukowo-szkoleniowa: pod hasłem: *Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kübler-Ross*. Białystok (Aula Magna AMB). Współorganizatorzy: Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego AMB, Polskie Towarzystwo Lekarskie Oddział Regionalny w Białymstoku, Towarzystwo Przyjaciół Hospicjum w Białymstoku.
- 2006, (11-12. 09), konferencja naukowa: *Małżeństwo – etyka – ekonomia*. Augustów (sala konferencyjna hotelu „Wojciech”). Współorganizator: Katedra Polityki Ekonomicznej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.
- 2006, (25-27. 10), konferencja naukowa: *Wychowanie – ale jakie?* Białystok (aula Wydziału Psychologii i Pedagogiki UwB). Współorganizator: Wydział Psychologii i Pedagogiki UwB.
- 2006, (09-10. 11), konferencja naukowa: *Wolność i tolerancja*. Białystok (aula Wyższej Szkoły Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica w Białymstoku). Współorganizatorzy: Wyższa Szkoła Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica w Białymstoku, Towarzystwo Naukowe Warszawskie.
- 2006, (07-10. 12), międzynarodowa konferencja naukowo-szkoleniowa: *Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kübler-Ross*. Białystok (sala Muzeum Podlaskiego). Współorganizatorzy: Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego AMB, Polskie Towarzystwo Lekarskie Oddział Regionalny Białystok, Instytut Pielęgniarstwa Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży.
- 2007, (13-15. 05), konferencja naukowa: *Dziecko – etyka – ekonomia*. Augustów (sala konferencyjna hotelu „Wojciech”). Współorganizator: Katedra Polityki Ekonomicznej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.
- 2007, (17-19. 05), międzynarodowa konferencja naukowa: *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich. Wokół kultur śródziemnomorskich. Język. Literatura. Kultura. Historia*. Białowieża (sala konferencyjna hotelu „Białowiecki”). Współorganizatorzy: Zakład Językoznawstwa Historycznego Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UwB, Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej UwB, Katedra Teologii Prawosławnej UwB.
- 2007, (12-13. 10), konferencja naukowa: *Nadużycia i zaniedbania wobec osób dorosłych*. Białystok (Sala Audytoryjna Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia). Współorganizatorzy: Zakład Andragogiki i Geron-

- tologii Wydziału Pedagogiki i Psychologii UwB, Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego Akademii Medycznej w Białymstoku.
- 2007, (09-19. 11), konferencja naukowa: *Europa ducha – duch Europy*. Białystok (aula Wyższej Szkoły Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica). Współorganizatorzy: Wyższa Szkoła Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica w Białymstoku, Towarzystwo Naukowe Warszawskie.
 - 2007, (06-09. 12), międzynarodowa konferencja naukowo-szkoleniowa: *Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kübler-Ross*. Białystok (Aula Magna Akademii Medycznej w Białymstoku). Współorganizatorzy: Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego Akademii Medycznej w Białymstoku, Klinika Neonatologii Akademii Medycznej w Białymstoku, Towarzystwo Przyjaciół Hospicjum w Białymstoku, Polskie Towarzystwo Lekarskie Oddział Regionalny Białystok.
 - 2008, (15-17. 09), konferencja naukowa: *Kobieta – etyka – ekonomia*. Augustów (sala konferencyjna hotelu „Wojciech”). Współorganizator: Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku.
 - 2008, (13-14. 11), sesja naukowa: *Starość antyczna – starość romantyczna*. Białystok (sale wykładowe Wydziału Filologicznego UwB). Współorganizator: Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej UwB, Instytut Filologii Klasycznej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.
 - 2008, (12-14. 12), międzynarodowa konferencja naukowo-szkoleniowa: *Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kübler-Ross*. Białystok (Aula Magna Uniwersytetu Medycznego Białymstoku – UMB). Współorganizatorzy: Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego, Klinika Rehabilitacji Dziecięcej UMB, Instytut Medyczny Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Polskie Towarzystwo Lekarskie Oddział Białystok.
 - 2009, (6-9. 05), międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 200. rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego i 160. rocznicy jego śmierci: *Piękno Słowackiego* – Białystok (sale konferencyjne białostockich instytucji naukowych). Współorganizatorzy: Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej UwB, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Białymstoku, Książnica Podlaska, Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana i in.)
 - 2009, (14-16. 09), konferencja naukowa: *Mężczyzna – etyka – ekonomia*. Augustów (sala konferencyjna hotelu „Wojciech”). Współorganizator: Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku.

Działalność wydawnicza i piśmiennicza

W trosce o udostępnienie wyników badań własnych oraz popularyzację materiałów będących wynikiem wspólnych przemyśleń i dyskusji na szeroko rozumianych spotkaniach naukowych, Katedra wydawała od roku 2000 w kooperacji z redakcją „Studiów Teologicznych” własne pismo – „Biuletyn Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej”. Redaktorem pisma był ks. J. Zabielski. W 2001 roku „Biuletyn” ukazał się w formie osobnego zeszytu z własnym numerem wydawniczym. Pismo to przekształcono w roku 2002 w regularne czasopismo naukowe pt. „Rocznik Teologii Katolickiej”, będące kontynuacją wydawanego dotąd „Biuletynu”. U podstaw istnienia „Rocznika” leżała idea prezentowania dorobku naukowego pracowników Katedry, promowania nauk teologicznych w białostockim środowisku akademickim, nawiązywania współpracy z przedstawicielami nauk filozoficznych, humanistycznych i przyrodniczych oraz dzielenie się wynikami tej współpracy ze środowiskami naukowymi w kraju i za granicą. Stąd pismo, pomimo swego tytułu, ma po części charakter interdyscyplinarny, a jego łamy otwarte są także dla przedstawicieli nauk nieteologicznych pragnących szukać wspólnej płaszczyzny porozumienia. Zespół redakcyjny tworzą wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni MKTK. Redaktorem naczelnym od roku 2002 jest ks. A. Skreczko, sekretarzem redakcji – ks. T. Kasabuła. Do chwili obecnej ukazało się siedem numerów pisma. W przygotowaniu jest tom ósmy.

W roku 2004 Katedra uruchomiła własną serię wydawniczą pt. „Rozprawy Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku”, w ramach której publikowane są obszernie prace monograficzne i zbiory artykułów, będące owocem dociekań badawczych pracowników MKTK. Dotąd ukazało się pięć tomów serii:

- *W Tym, który umacnia. Księga pamiątkowa ku czci JE Ks. Bp. Prof. zw. Edwarda Ozorowskiego z okazji 25-lecia sakry biskupiej, 40-lecia kapłaństwa i 30-lecia pracy w AWSD w Białymstoku*, red. J. Zabielski, Białystok 2004, 357 s.
- *W służbie człowiekowi. Wykłady z Katolickiej Nauki Społecznej 2002-2005*, red. A. Skreczko, D. Wojtecki, Białystok 2005, 301 s.
- Zabielski J. [ks.], *Wydobywanie dobra. Teologia chrześcijańskiego miłosierdzia*, Białystok 2006, 201 s.
- Zabielski J. [ks.], *Odpowiedzialność za życie*, Białystok 2007, 253 s.
- Zabielski J. [ks.], *Wzrastanie w życiowym powołaniu*, Białystok 2008, 134 s.

Pracownicy MKTK wyniki swych dociekań badawczych publikują na łamach czasopism naukowych i popularnonaukowych w kraju i za granicą. Ich dorobek pisarski to: w roku akademickim 1999/2000 – 64 pozycje, w roku akademickim 2000/2001 – 69, w roku akademickim 2001/2002 – 94, w roku akademickim

2002/2003 – 58, w roku akademickim 2003/2004 – 98, w roku akademickim 2004/2005 – 82, w roku akademickim 2005/2006 – 94, w roku akademickim 2006/2007 – 79, w roku akademickim 2007/2008 – 77, w roku akademickim 2008/2009 – 89 pozycji. Tak więc w minionym dziesięcioleciu dorobek pisarski wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych to ponad 800 publikacji w formie druków samoistnych, artykułów naukowych i popularnonaukowych, recenzji, sprawozdań i omówień.

Studia podyplomowe

Wychodząc naprzeciw potrzebom czasu i uwzględniając zachodzące zmiany w nowych strukturach społeczno-politycznych kraju, Katedra zorganizowała dotąd trzy edycje studiów podyplomowych: Podyplomowe Studium Katechetyczno-Pedagogiczne, Podyplomowe Studia Zarządzania i Administracji Kościelnej i Podyplomowe Studia Doskonalenia Katechetycznego.

Mając na względzie potrzebę umożliwienia zdobycia lub uzupełnienia przez nauczycieli religii wymaganych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej kwalifikacji i wyższych stopni specjalizacji, MKTK utworzyła w 2000 roku dwuletnie studia w ramach zorganizowanego w tymże roku Podyplomowego Studium Katechetyczno-Pedagogicznego. Dotychczas wydano 60 dyplomów ukończenia Studium, w tym w I edycji (2000-2001) 28 dyplomów, w II edycji (2003-2005) 32 dyplomy.

W związku z zachodzącymi w ostatnim czasie zmianami w administracji państwowej, obejmującymi również instytucje kościelne, zaistniała potrzeba przygotowania ludzi do tego rodzaju działalności: księży proboszczów i wszystkich innych, którzy będą zarządzać jednostkami społecznymi. Kierując się tą przesłanką, MKTK zorganizowała w roku 2005 w systemie zaocznym Podyplomowe Studia Zarządzania i Administracji Kościelnej. Naukę w przygotowywanych Studiach mogli podjąć absolwenci studiów wyższych, legitymujący się dyplomem ich ukończenia. Studium przeznaczone było dla osób duchownych, zakonnych i świeckich. W roku akademickim 2005/2006 wydano 29 dyplomów ukończenia Studiów.

W roku akademickim 2007/2008 Katedra Teologii Katolickiej podjęła inicjatywę zorganizowania Podyplomowych Studiów Doskonalenia Katechetycznego, aby umożliwić podnoszenie kwalifikacji katechetycznych absolwentów teologii i przygotować ich do podejmowania procedur awansu zawodowego nauczyciela. Studia poszerzają umiejętności dotyczące procesu nauczania ze szczególnym uwzględnieniem najnowszych technik stosowanych w nauczaniu religii w szkole i katechezy przy parafii oraz pomagają w nabyciu zdolności diagnozowania sytuacji problemowych, pojawiających się w procesie nauczania i wychowania. Podyplomowe Studia Doskonalenia Katechetycznego są przeznaczone dla katechetów – osób świeckich, zakonnych i duchownych mających wykształcenie

wyższe magisterskie teologiczne lub pedagogiczno-katechetyczne. Absolwenci Studiów uzyskują kompetencje wymagane przy ubieganiu się o awans zawodowy nauczyciela. Cykl nauki trwa 1,5 roku (trzy semestry) i obejmuje 360 godzin zajęć (190 godzin wykładów, 160 godzin ćwiczeń i warsztatów oraz 10 godzin seminarium naukowego). Absolwent zobowiązany jest na zakończenie studiów do złożenia pracy dyplomowej. Inauguracja Studium miała miejsce 10 października 2007 roku w auli siedziby MKTK. Pierwszą edycję studiów ukończyło 26 studentów. Rok akademicki 2009/2010 rozpoczęło 36 osób.

Międzywydziałowa Katedra Teologii Katolickiej jest jedyną katolicką jednostką naukowo-dydaktyczną pozostającą *stricte* w strukturach uniwersyteckich regionu i przez 10 lat swego istnienia swą działalnością na trwałe wpisała się w krajobraz szkolnictwa wyższego Białegostoku. Z racji na międzywydziałowy status zaznacza swoją obecność na wszystkich wydziałach UwB. Wraz z Międzywydziałową Katedrą Teologii Prawosławnej realizuje swą misję, podejmując inicjatywy mające na celu poszerzenie oferty dydaktycznej Uniwersytetu, a poprzez szukanie dialogu interdyscyplinarnego poszerza kierunki badań o aspekt teologiczny. Szuka jednocześnie nowych środków wyrazu tak, by operując aparatem pojęciowym nauk teologicznych ująć i opisać te obszary badań, które pozostają na styku teologii, nauk humanistycznych i przyrodniczych.